

تمرکز زدایی از طریق مدل ترکیبی نظام پیشنهادات و شیوه دلفی

عباسعلی کریمی^۱، رحیم استوار^۱، علی موسوی زاده^۱، محسن مومنی^۲

۱- دانشکده بهداشت، مرکز تحقیقات عوامل اجتماعی موثر بر سلامت، دانشگاه علوم پزشکی یاسوج

۲- عضو هیئت علمی دانشکده پرستاری، دانشگاه علوم پزشکی یاسوج

مقدمه و هدف: تفویض اختیار، انتقال قسمتی از اختیارات و وظایف اجرایی خاص مدیر است که صرف نظر از منشأ آن به زیر دستان و رؤسای واحدها جهت تسریع در انجام امور و تحقق سریع و به موقع اهداف سازمانی واگذار می شود. چون راه حل مشخصی جهت تفویض اختیار وجود ندارد، الگوی پیشنهادی این مطالعه، مدیریت مشارکتی از طریق پیشنهادات پایین دستی ها (جهت شناسایی فرایندها) و شیوه دلفی (نظر صاحب نظران) به منظور ارائه راهکارهای پذیرفتنی و عملی می باشد.

روش اجرا: پژوهش حاضر یک مطالعه کیفی می باشد که به صورت مقطعی در سال ۱۳۹۰ در استان کهگیلویه و بویراحمد انجام شده است. پژوهش در دو مرحله انجام شد که در مرحله اول جامعه پژوهش مسئولین مراکز بهداشتی درمانی استان (۵۸ نفر) به روش تمام شماری از طریق پرسشنامه باز پیشنهادات آنها در خصوص فرایندهای در خواستی جهت واگذاری گردآوری شد و در مرحله دوم که شیوه دلفی بود پیشنهادات در معرض قضاوت ۳۰ نفر از کارشناسان قرار گرفت. داده ها از طریق نرم افزار SPSS و EXCEL و آزمونهای کای دو، ضریب همبستگی، رسم نمودارها و برآورد ضرایب تجزیه و تحلیل شدند.

یافته ها: نتایج نشان داد در مجموع ۶۵ فرایند جهت تفویض پیشنهاد داده شد که از این تعداد ۴۸ مورد (۷۲/۸۵٪) فرایندهای پیشنهادی را صاحب نظران قابل تفویض دانستند. که ۴۰٪ این فرایندها در حیطه اداری ۳۶/۹۳٪، حیطه مالی و ۲۳/۰۸٪ در حیطه بهداشتی بود. ۸۸٪ مسئولین واحدها کمتر از ۶ سال سابقه مدیریتی داشتند و هرچه تحصیلات افزایش می یافت از عمر مدیریتی آنها کاسته می شد. ۲۰/۶۹٪ تحصیلات دانشگاهی نداشتند و تنها ۲۷٪ آنها پزشک بودند

نتیجه گیری: یافته ها نشان می دهد با مشارکت رده های مدیریتی محیطی می توان فرایندهای زیادی را مشخص و با استفاده از شیوه دلفی (نظر صاحب نظران) مواردی که واگذاری آنها از نظر اجرایی امکان پذیر باشد را شناسایی نمود و این مدل می تواند بعنوان یک روش قابل اعتماد در امر تفویض اختیار جهت تمرکز زدایی بکار گرفته شود. نتایج نشان می دهد، افراد با تحصیلات بالاتر علی رغم آنکه مدت کمتری در پست های مدیریتی باقی می مانند مانند بقیه نسبت به فرایندها و مشکلات اجرایی آشنایی دارند. به نظر می رسد در صورت استمرار مدیریت از این نظر می توانند مفید تر باشند.

واژه های کلیدی: فرایند، پیشنهادات، تفویض اختیار